

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

22 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte - Timofti Vladimir,

Judecători - Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Diviziei nr. 394 din or. Crivorojsc din 15 august 1944, în cauza penală în privința lui

Ureca Natalia x, născută în anul xxxxxxxxxxxx, originară din satul x.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 30.06.2020 – 22.09.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Diviziei nr. 394 din or. Crivorojsc din 15 august 1944, *Ureca Natalia* a fost condamnată în baza art.54-1 "a" Cod penal al RSSU, la 10 ani închisoare cu executarea pedepsei în lagăr de reeducare prin muncă, cu interdicția drepturilor prevăzute de art. 31 pct. a, b, v) din Codul Penal al RSFSR pe un termen de 3 ani, cu confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, *Ureca Natalia* a fost condamnată pentru faptul că, a comis trădare de patrie, în următoarele circumstanțe: trecând în anul 1931 pe teritoriul României unde a locuit până în anul 1942, iar după ocuparea sat. Corotnoe de trupele române a revenit în satul natal împreună cu familia.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui *Ureca Natalia*.

În susținerea argumentelor formulate, Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a invocat că, în cadrul anchetării cauzei penale, precum și examinării acesteia de către Tribunalul Militar, nu a fost stabilit faptul trădării de patrie comise de către *Ureca Natalia*.

A mai indicat că, de către instanța de judecată a fost încălcat un drept fundamental a-l inculpatului *Ureca Natalia* și anume ce-l la apărare, dat fiind faptul că cauza a fost examinată în lipsa unui apărător, participarea căruia era obligatorie.

De asemenea a notat că, sentința de condamnare emisă în privința lui *Ureca Natalia* a fost emisă cu încălcarea flagrantă a drepturilor și libertățile fundamentale

stipulate în Convenție și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, ceea ce conform art.6 pct.44) din Codul de procedură penală reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului, ce în mod direct afectează decizia adoptată.

În consecință, a subliniat că *Ureca Natalia* în conformitate cu art.3 al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitată.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice. Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „*trădare de patrie*”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Diviziei nr. 394 din or. Crivorojșc din 15 august 1944, *Ureca Natalia* a fost condamnată în baza art.54-1 "a" Cod penal al RSSU, la 10 ani închisoare cu executarea pedepsei în lagăr de reeducare prin muncă, cu interdicția drepturilor prevăzute de art. 31 pct. a, b, v) din Codul Penal al RSFSR pe un termen de 3 ani, cu confiscarea averii.

Din conținutul sentinței rezultă că *Ureca Natalia* a fost condamnată pentru *trădare de patrie* fără a fi indicate careva probe ce ar fi confirmat vinovăția acesteia și fără participarea apărătorului, astfel, încălcându-se flagrant drepturile și libertățile omului. Erorile menționate instanța de recurs le apreciază drept viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea atacată și care servesc drept temei de casare a sentinței în cauză.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui *Ureca Natalia* în baza art. 54-1 "a" Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia, urmând, în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor

represiunilor politice, încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile atacate, ca fiind afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar al Diviziei nr. 394 din or. Crivorojșc din 15 august 1944, în privința lui *Ureca Natalia xxx*, cu încetarea procesului penal pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală și reabilitarea acestuia în conformitate cu Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 septembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena